Originalas paštu nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Panevėžio rajono savivaldybei 2013-12-23 Nr. 4-01-7883

El. p. savivaldybe@panrs.lt

IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 57-2297) 6 straipsniu ir Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 (Žin., 2002, Nr. 98-4339), atliko korupcijos rizikos analizę Panevėžio rajono savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės veiklos srityse.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo pagrindas: 2013 m. sausio 14 d. raštu Nr. 4-01-310 priimtas sprendimas.

Korupcijos rizikos analizę atliko: STT Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus vyresnysis specialistas Andrius Andrejus Fominas ir STT Panevėžio valdybos Korupcijos prevencijos poskyrio vyriausioji specialistė Rita Škutienė.

Korupcijos rizikos analizė pradėta: 2013 m. rugsėjo 2 d.

Korupcijos rizikos analizė baigta: 2013 m. gruodžio 19 d.

Nurodytose Savivaldybės veiklos srityse korupcijos rizikos analizė atliekama pirmą kartą.

Analizuotas laikotarpis nuo 2012 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d.

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS TURINYS

1. Korupcijos rizikos analizės apimtis ir metodai....3
2. Korupcijos rizikos viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės srityse....5
2.1. Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentavimas....5
2.2. Viešųjų pirkimų inicijavimo ir pirkimo vykdymo funkcijų atskyrimas valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose....8
2.3. Apklausos (neskelbiamų derybų) būdu atliekami pirkimai....9
2.4. Viešojo pirkimo sutarties sudarymo etapas....11
2.5. Viešojo pirkimo sutarčių turinys....14
2.6. Viešojo pirkimo sutarčių sąlygų keitimo procedūra....16
2.7. Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra....18
2.7.1. Reglamentavimas....19
2.7.2. Praktinis įgyvendinimas....21
2.8. Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimas....23
2.9. Viešųjų pirkimų procedūrų viešumo užtikrinimas....24
3. Motyvuotos išvados....27
4. Pasiūlymai....28
Priedai:
1 priedas. Atliekant korupcijos rizikos analizę įvertinti teisės aktai ir dokumentai....30
2 priedas. Viešųjų pirkimų vykdymo ir organizavimo kontrolės kriterijų analizė....35
3 priedas. Pateiktų pasiūlymų įgyvendinimas....39

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Tikslas:

Nustatyti korupcijos rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas Savivaldybės valstybės tarnautojams ar jiems prilygintiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės srityse ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų geriau valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir padarytų viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymą skaidresniu.

Uždaviniai:

- nustatyti, ar pakankamai Savivaldybės vidaus teisės aktais reglamentuotos funkcijos, vykdant viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės procedūras;

- identifikuoti antikorupciniu požiūriu ydingus viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės praktikos aspektus.

Objektas:

Savivaldybės veikla viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės srityse.

Subjektas:

Savivaldybė.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

- teisės aktų ir dokumentų analizės;

- apklausos (pokalbiai su Panevėžio rajono savivaldybės administracijos darbuotojais);

- interneto tinklalapiuose skelbiamos informacijos analizės.

Atliekant korupcijos rizikos analizę įvertinta:

1. 1 priede nurodyti „Valstybės žiniose“ paskelbti bendrieji teisės aktai;
2. 1 priede nurodyti Savivaldybės pateikti dokumentai ir teisės aktai;
3. 1 priede nurodyti kiti teisės aktai ir dokumentai;
4. Savivaldybės interneto tinklalapyje http://www.panrs.lt skelbiama informacija apie viešuosius pirkimus;
5. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Viešųjų pirkimų tarnyba) interneto tinklalapyje http://www.vpt.lt skelbiama informacija;
6. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (internetinio tinklalapio adresas – https://pirkimai.eviesiejipirkimai.lt/) skelbiama informacija;
7. Centriniame viešųjų pirkimų portale (internetinio tinklalapio adresas – http://www.cvpp.lt/) skelbiama informacija;

8. Susitikimo su Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojais metu gauta informacija apie viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės praktiką. Susitikimo metu taip pat susipažinta su viešųjų pirkimų dokumentais, viešųjų pirkimų sutartimis, finansinės apskaitos dokumentais ir kt.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jeigu Savivaldybė prašomų pateikti dokumentų ar duomenų nepateikė, buvo laikoma, kad jų nėra.

2. KORUPCIJOS RIZIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO KONTROLĖS SRITYSE

Analizuojant Savivaldybės vykdomą viešųjų pirkimų organizavimą ir vykdymo kontrolę, remtasi Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijomis, patvirtintomis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 1S-174 „Dėl perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 155-7382) (toliau – Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos), kaip pavyzdiniu procedūrų aprašymu. Remiantis minėtomis rekomendacijomis buvo pasirinkti antikorupciniu požiūriu aktualūs klausimai, pagal kuriuos buvo įvertinta Savivaldybėje egzistuojanti viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo sistema. Apibendrinta šio vertinimo informacija pateikiama šios Išvados dėl korupcijos rizikos analizės 2 priede Viešųjų pirkimų vykdymo ir organizavimo kontrolės kriterijų analizė.

2.1. Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentavimas

Savivaldybės Viešojo pirkimo komisijos (toliau – taip pat ir Komisija) darbo organizavimas reglamentuotas Viešojo pirkimo komisijos Darbo reglamento, patvirtinto Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų vykdymo“, (toliau – Viešojo pirkimo komisijos Darbo reglamentas) IV dalyje. Komisijos veikla taip pat reglamentuojama Panevėžio rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis, patvirtintomis Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. A-819 (toliau – Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės).

Analizuojant Komisijos darbo organizavimą, nustatyti šie antikorupciniu požiūriu ydingi reglamentavimo aspektai:

1) tarp Komisijos narių yra struktūrinio pavaldumo santykiai, dėl to yra paliekamos galimybės daryti įtaką Komisijos nariams, kurie kartu Komisijos pirmininkui yra ne tik atskaitingi kaip komisijos nariai, bet ir pavaldūs pagal Savivaldybės struktūrą;

2) Viešojo pirkimo komisijos Darbo reglamento 7.4 punkte nustatyta, jog Komisija, vykdydama jai pavestas užduotis, turi teisę *„Komisiją sudariusios organizacijos sutikimu kviesti ekspertus konsultuoti klausimu, kuriam reikia specialių žinių, dalyvių ar kandidatų pateiktiems pasiūlymams nagrinėti“*, tačiau ekspertų atrankos ar paskyrimo tvarka Savivaldybėje nereglamentuota;

3) Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 18 punkte įtvirtinta nuostata, kad *„prieš pradėdami pirkimą Komisijos nariai ir Pirkimo organizatorius turi pasirašyti Nešališkumo deklaraciją ir Konfidencialumo pasižadėjimą“*. Nešališkumo deklaracijoje (Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. A-830 antras priedas) nurodyta,

jog pasirašantis deklaraciją asmuo pasižada *„paaiškėjus, kad pirkimo procedūrose kaip tiekėjas dalyvauja asmuo, susijęs su manimi artimos giminystės ar svainystės ryšiais, arba įmonė, kuriai vadovauja toks asmuo, arba kad toks asmuo turi daugiau kaip 50 procentų pirkimo procedūrose dalyvaujančios įmonės akcijų, raštu pranešti apie tai Perkančiosios organizacijos vadovui ir nusišalinti nuo dalyvavimo pateiktų pasiūlymų nagrinėjimo, vertinimo ir palyginimo procedūrose“.* Pastebėtina, kad čia nurodyti tik artimi giminystės bei svainystės ryšiai, daugiau kaip 50 procentų pirkimo procedūrose dalyvaujančios įmonės akcijų turėjimas Komisijos pirmininkui, nariui ar ekspertui vis dėlto palieka galimybių vykdyti viešųjų pirkimų procedūras šališkai. Nešališkumo deklaracijoje nenumatyti atvejai, kai pasirašantis deklaraciją asmuo arba asmuo, susijęs juo artimos giminystės ar svainystės ryšiais, yra pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organų narys, turi pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens įstatinio kapitalo dalį arba turtinį įnašą jame, gauna iš pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens bet kokios rūšies pajamų. Be to, manytina, kad komisijos narys negalėtų išlikti šališku, jeigu jis *turi mažiau kaip 50 procentų pirkimo procedūrose dalyvaujančios įmonės akcijų.* Taip pat paminėtina, kad Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinta Nešališkumo deklaracija savo turiniu neatitinka Viešųjų pirkimų tarnybos rekomenduojamas (Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijų, patvirtintų Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1S-44 „Dėl viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2006 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. 1S-73 „Dėl viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 42-2030) (toliau – Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijos), 2 priedas);

4) kaip nurodyta aukščiau, Nešališkumo deklaracijose numatyti atvejai, kada Komisijos pirmininkas, narys, organizatorius ar ekspertas įpareigoti nusišalinti nuo dalyvavimo pateiktų pasiūlymų nagrinėjimo, vertinimo ir palyginimo procedūrose. Tačiau nenumatytas mechanizmas, užtikrinantis, kad Komisijos pirmininkas, narys ar ekspertas fiziškai nedalyvautų Komisijos posėdyje, ir tuo nedarytų įtakos sprendžiamiems klausimams;

5) pagal Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 18 punktą Nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą turi pasirašyti tik Komisijos nariai ir Pirkimo organizatorius, o pirkimo iniciatorius[1] neminimas. Atsižvelgiant į tai, kad pirkimo iniciatorius taip pat dalyvauja viešųjų pirkimų procedūrose ir Komisijos veikloje, manytina, kad Nešališkumo deklaracija ir konfidencialumo pasižadėjimu keliami reikalavimai turėtų būti taikomi ir jam. Dėl tos

[1] Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 9.3 punkte nurodoma, kad *„Pirkimo iniciatorius – perkančiosios organizacijos padalinys, tais atvejais, kai padalinio nėra – valstybės tarnautojas (darbuotojas), kuris nurodė poreikį įsigyti reikalingas prekes, paslaugas arba darbus ir parengė pirkimo dokumentus.“* Kadangi minėtame apibrėžime nurodytas funkcijas (nurodyti poreikį įsigyti reikalingas prekes, paslaugas arba darbus ir parengti pirkimo dokumentus) vykdo konkretus asmuo, atliekant korupcijos rizikos analizę, laikyta, kad pirkimo iniciatorius yra Savivaldybės struktūrinio padalinio valstybės tarnautojas (darbuotojas) arba Savivaldybės struktūrinio padalinio vadovas ir valstybės tarnautojas (darbuotojas), kaip struktūrinio padalinio nėra.

pačios pricžasties pirkimo iniciatoriui turėtų būti taikoma Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 15 punkte įtvirtinta nuostata dėl pirkimuose dalyvaujančių asmenų nepriekaištingos reputacijos.

6) Viešojo pirkimo komisijos Darbo reglamento 6.21 punkte numatyta ši Komisijos funkcija: *„išnagrinėjus pretenziją, priima sprendimą ir apie jį praneša pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams, taip pat juos informuoja apie anksčiau pranešty pirkimo procedūros terminų pasikeitimą"*. Tačiau Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 190 punkte nurodyta, kad *„tiekėjų pretenzijas nagrinėja perkančiosios organizacijos vadovo paskirtas perkančiosios organizacijos valstybės tarnautojas. Sprendimą dėl pretenzijos, remdamasis paskirto valstybės tarnautojo išvadomis ir Pirkimo organizatoriaus ar Komisijos pirmininko paaiškinimais (jei to reikia), priima perkančiosios organizacijos vadovas"*. Nurodyta normų kolizija vertintina kaip viešųjų pirkimų skaidrumą mažinantis veiksnys.

Apibendrinant nurodytus ydingus reglamentavimo aspektus, darytina išvada, kad esamas Savivaldybės Viešųjų pirkimų komisijos darbo organizavimo reglamentavimas neužtikrina korupcijos rizikos veiksnių mažinimo.

REKOMENDACIJOS.

1. Viešųjų pirkimų komisijos Darbo reglamente nustatyti, kad Komisijos pirmininku negali būti asmuo, jei daugiau kaip trečdalis Viešojo pirkimo komisijos narių struktūriškai jam pavaldūs (siekiant išvengti situacijos, kai Komisijos nariams gali būti daroma neteisėta įtaka) arba kad komisijoje negali būti daugiau kaip trečdalis Viešojo pirkimo komisijos narių struktūriškai pavaldžių Komisijos pirmininkui.

2. Parengti vieningą išorinių ekspertų atrankos tvarką, kurioje būtų reglamentuotos ekspertams privalomos kompetencijos, kvalifikacijos vertinimo rodikliai ir pan.

3. Komisijos nariams naudotis kviestinių ekspertų paslaugomis tais atvejais, kai kyla abejonių dėl viešojo pirkimo skaidrumo ar kai viešasis pirkimas sulaukia visuomenės susidomėjimo.

4. Atlikti Nešališkumo deklaracijos pakeitimus, kad ji savo turiniu atitiktų Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijų 2 priedą (Viešojo pirkimo komisijos pirmininko, nario ar eksperto nešališkumo deklaracija).

5. Didinant sprendimų priėmimo skaidrumą, numatyti, kad Nešališkumo deklaracijas ir Konfidencialumo pasižadėjimus privalo pasirašyti ir pirkimų iniciatorius, o Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles papildyti nuostata, kad pirkimo iniciatoriumi gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos asmuo.

6. Viešųjų pirkimų komisijos Darbo reglamente nustatyti, kad nusišalinęs Komisijos pirmininkas, narys ar ekspertas privalo nedalyvauti Komisijos posėdyje, jei posėdžio metu nagrinėjamas klausimas, galintis sukelti viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktą.

7. Savivaldybės teisės aktuose tiksliai apibrėžti, kas priima sprendimą dėl pirkimų dalyvių pretenzijų.

2.2. Viešųjų pirkimų inicijavimo ir pirkimo vykdymo funkcijų atskyrimas valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose

Savivaldybės 2012-2013 m. korupcijos prevencijos programoje, patvirtintoje Savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T- 8, konstatuota, kad vidinės korupcijos atsiradimo prielaidos Savivaldybės administracijoje galimos organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras. Tačiau, nepaisant to, analizuojant viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių Savivaldybės valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus pastebima, kad daugeliu atveju nėra atskiriamos viešųjų pirkimų inicijavimo ir pirkimo vykdymo funkcijos, pavyzdžiui:

- Ūkio tarnybos vedėjo pareigybės aprašyme, patvirtintame Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. A- 1169, nustatytos funkcijos:

„9. Organizuoja Savivaldybės administracijai priklausančių patalpų eksploataciją, remonto darbus, kontroliuoja jų atlikimą, vykdo įstaigos aprūpinimą baldais, kanceliarinėmis ir kitomis darbo priemonėmis.“

„12. Pagal tarnybos kompetenciją organizuoja ir vykdo prekių, paslaugų, darbų viešuosius pirkimus.“

- Žemės ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašyme, patvirtintame Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49, nustatytos funkcijos:

„16. Parengti melioracijos statinių remonto ir rekonstravimo projektavimo darbų užduotis ir sąvadus.“

„17. Organizuoti ir kontroliuoti melioracijos griovių priežiūros darbus.“

„18. Organizuoti ir kontroliuoti užtvankų, tiltų ir kitų potencialiai pavojingų statinių priežiūros darbus.“

„24. Organizuoti supaprastintus viešuosius pirkimus, atliekamus taikant įprastą komercinę praktiką melioracijos srityje.“

- Vietinio ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašyme, patvirtintame Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49, nustatytos funkcijos:

„10. Planuoti, organizuoti pastatų ir statinių statybos, rekonstrukcijos, remonto darbus bei

įgyvendinti šiuos darbus.“

„11. Planuoti, organizuoti rajono vietinės reikšmės kelių tiesimo, rekonstrukcijos, remonto ir priežiūros darbus siekiant įgyvendinti savarankiškąją savivaldybės funkciją.“

„13. Vykdyti darbų, prekių, paslaugų viešuosius pirkimus vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais, kad būtų sudaryta pirkimo sutartis, leidžianti įsigyti perkančiajai organizacijai ar tretiesiems asmenims reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.“

- Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašyme, patvirtintame Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. A- 598, nustatytos funkcijos:

„17. Planuoti ir koordinuoti Savivaldybės biudžetinių įstaigų pastatų remonto, renovacijos darbus.“

„18. Planuoti ir koordinuoti rajono vietinių kelių statybos, rekonstravimo, remonto ir priežiūros darbus, saugaus eismo užtikrinimo priemonių įgyvendinimą;“

„20. Inicijuoti ir vykdyti viešųjų pirkimų konkursus darbams, prekėms, paslaugoms pirkti, dalyvauti Savivaldybės viešųjų pirkimų komisijos darbe.“

Iš pateiktų pavyzdžių matyti, kad kai kuriems Savivaldybės valstybės tarnautojams priskirta ne tik formuoti Savivaldybės prekių, paslaugų ar darbų poreikį, bet ir organizuoti šio poreikio patenkinimą, t. y. vykdyti pirkimą.

Galimybė priimti sprendimus ir atlikti priimtų sprendimų įgyvendinimą sudaro prielaidas neskaidriems viešiesiems pirkimams, nes atsiranda galimybė piktnaudžiauti vykdant nustatytas funkcijas, pavyzdžiui tariamo ar „proteguojamojo“ prekių, paslaugų ar darbų poreikio formavimas ir neskaidrus šio poreikio patenkinimu ir pan.

REKOMENDACIJA.

Savivaldybės valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose atskirti viešųjų pirkimų inicijavimo funkcijas nuo pirkimų vykdymo funkcijų.

2.3. Apklausos (neskelbiamų derybų) būdu atliekami pirkimai

Išanalizavus informaciją apie Savivaldybės administracijos 2012 metais vykdytus viešuosius pirkimus pastebėtina, kad dauguma mažos vertės pirkimų vykdoma apklausos būdu, t. y. neskelbiant apie pirkimus. Savivaldybė 2013 m. spalio 3 d. raštu Nr. (8.31)-SDI-2603 pateikė Panevėžio rajono savivaldybės administracijos pirkimų organizuotų 2012 metais apklausos būdu vykdytų pirkimų sutarčių sąrašą (toliau – Apklausos būdu vykdytų pirkimų sutarčių sąrašas). Šiame sąraše nurodyta per 170 sutarčių, kurias Savivaldybė sudarė 2012 metais atlikusi pirkimą apklausos būdu.

Analizuojant Savivaldybės pateiktą Apklausos būdu vykdytų pirkimų sutarčių sąrašą pastebėta tendencija, kad dėl analogiškų darbų yra sudaromos kelios atskiros sutartys. Pavyzdžiui, dėl drenažo rinktuvų ar kitų melioracijos įrenginių (statinių) remonto bei avarinio remonto Savivaldybė sudarė apie 30 atskirų sutarčių. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės 2012 metams suplanuotų melioracijos statinių remonto darbų vertė sudaro 738 300,00 Lt[2], abejotina, kad šie darbai gali būti priskirti prie darbų, kuriuos būtų būtina skubiai atlikti dėl įvykių, kurių perkančioji organizacija negalėjo iš anksto numatyti. Todėl manytina, kad remiantis ekonomiškumo ir racionalaus lėšų naudojimo principais, būtų tikslingiau organizuoti vieną (ar kelis) viešąjį pirkimą visiems suplanuotiems melioracijos statinių remonto darbams.

Kelių mažos vertės, vietoje vieno (ar kelių) didesnės apimties, pirkimų organizavimo praktika laikytina ydinga ir antikorupciniu požiūriu, nes šiuo atveju yra taikomos paprastesnės pirkimų procedūros, ko pasėkoje mažėja kontrolės galimybės[3].

Taip pat paminėtina, kad Savivaldybė 2013 m. spalio 6 d. raštu Nr. (8.31) SD1-2603 pateikė informaciją, kad Savivaldybė 2012 metais nevykdė viešųjų pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją[4]. Atsižvelgiant į tai, kad viešųjų pirkimų vykdymas elektroniniu būdu perkant per centrinės perkančiosios organizacijos elektroninį katalogą yra vienas iš būdų efektyviau didinti procedūrų viešumą, pirkimų per centrinę perkančiąją organizaciją nevykdymas vertintinas kaip veiksnys nemažinantis korupcijos rizikos.

REKOMENDACIJOS.

---

[2] 2012 m. vasario 29 d. Planuojamų pirkimų vertės 2012 metams (orientacinis planas) Nr. IVL – 12.

[3] Viešųjų pirkimų įstatymo 9 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta:

„2. Perkančioji organizacija neturi teisės skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta šio įstatymo nustatytos pirkimų tvarkos.

3. Pirkimo vertės nustatymo būdas negali būti pasirenkamas taip, kad būtų galima išvengti šio įstatymo nuostatų dėl pirkimo būdų pasirinkimo ir pirkimo procedūrų vykdymo."

[4] Viešųjų pirkimų įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad perkančioji organizacija taip pat gali įsigyti prekių, paslaugų ar darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 19 d. Nr. 50 nutarimu (Žin., 2007, Nr. 9- 357; 2012, Nr. *128-6421*) nustatyta, kad centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas atlieka viešoji įstaiga CPO LT

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 14 d. Nr. 1333 nutarimas Nr. „Dėl viešųjų pirkimų vykdymo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos elektroniniu katalogu" (Žin., 2009, Nr. 127-5497) ir jo nuostata „rekomenduoti šio nutarimo 1 punkte nenurodytoms perkančiosioms organizacijoms taip pat vykdyti viešuosius pirkimus naudojantis elektroniniu katalogu" neteks galios, tačiau įsigalios Viešųjų pirkimų įstatymo 5 ir 6 dalys, kurios nustato:

„ 5. Perkančiosios organizacijos, išskyrus Lietuvos Respublikos diplomatines atstovybes, konsulines įstaigas užsienyje ir Lietuvos Respublikos atstovybes prie tarptautinių organizacijų, privalo įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negali jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas. Perkančiosios organizacijos privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomų prekių, paslaugų ar darbų pirkimo ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Centrinė perkančioji organizacija ketvirčiui pasibaigus per 5 darbo dienas privalo pateikti Viešųjų pirkimų tarnybai informaciją apie perkančiųjų organizacijų pirkimus, atliktus per ketvirtį iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, ir kartu nurodyti informaciją apie atliktus žaliuosius pirkimus ir jų vertes bei energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų taikymą."

1. Mažinti apklausos (neskelbiamų derybų) būdu vykdomų viešųjų pirkimų skaičių, tapačių prekių, paslaugų ar darbų pirkimui, organizuojant vieną (ar kelis) didesnės vertės pirkimus.

2. Nuo 2014 m. sausio 1 d. prekes, paslaugas ir darbus įsigyti iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitiks perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negalės jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas.

2.4. Viešojo pirkimo sutarties sudarymo etapas

Savivaldybėje pirkimų sutarčių sudarymas yra reglamentuotas šiais Savivaldybės teisės aktais: Panevėžio rajono savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašu, patvirtintu Savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T-207 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašas) ir Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis.

Lyginant Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose numatytą pirkimo sutarčių sudarymo etapą su Savivaldybėje esama sutarčių rengimo ir pasirašymo tvarka, pastebimi tam tikri skirtumai. Savivaldybėje esamų ir Viešųjų pirkimų tarnybos rekomenduojamų pirkimų sutarčių sudarymo procedūrų palyginimas pateiktas lentelėje „Pirkimų sutarčių sudarymo procedūrų palyginimas“.

Pirkimų sutarčių sudarymo procedūrų palyginimas

	Pirkimų sutarčių sudaryme dalyvaujantys subjektai					
	Viešojo pirkimo komisija	Pirkimo organizatorius	Pirkimo iniciatorius	Prevencinę kontrolę atliekantis asmuo	Perkančiosios organizacijos vadovas	kiti
pagal Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijas	*parengia* sutarties projektą pagal pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pagrindines pirkimo sutarties sąlygas, **kai pirkimo procedūrą vykdo Komisija**	*parengia* sutarties projektą pagal pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pagrindines pirkimo sutarties sąlygas **mažos vertės pirkimo atveju, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma Komisija**	*derina*	pasirinkęs, *patikrina*, ar parengtas pirkimo sutarties projektas atitinka pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pirkimo sutarties sąlygas	*pasirašo*	Sutarčių derinimo procese taip pat dalyvauja: • teisininkas; • finansininkas
Savivaldybėje esanti tvarka	–	*rengia* pirkimo sutarties projektą **mažos vertės pirkimų atveju, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma Komisija**	*rengia* pirkimo sutarties projektą, **kai pirkimo procedūrą vykdo Komisija**	–	*Pasirašo* administracijos direktorius arba meras. Jeigu pasirašo meras, sutarties projektą taip pat derina administracijos direktorius	Sutarčių derinimo procese taip pat dalyvauja: • Juridinio skyriaus vedėjas; • Finansų ir/ar Apskaitos skyrius; • vyr. specialistas kalbos tvarkytojas; • administracinio padalinio, rengiančio sutarties projektą, vadovas; • kiti administracijos padalinio vadovai, su kurių veiklos sritimi susijęs sutarties objektas.

Iš lentelėje pateiktos informacijos matyti, kad Savivaldybės pirkimo sutarčių sudarymo procese nedalyvauja Viešojo pirkimo komisija ir prevencinę kontrolę atliekantis asmuo. Vertinant Savivaldyje esančios tvarkos ir Viešųjų pirkimų tarnybos rekomenduojamos nesutapimą, atkreiptinas dėmesys, kad pagal Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose viešojo pirkimo komisijai priskirtą sutarties projekto rengimo funkciją Savivaldybė yra perkėlusi pirkimo iniciatoriui, o Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose numatyta funkcija – patikrinti, ar parengtas pirkimo sutarties projektas atitinka pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pirkimo sutarties sąlygas – kuri priskirta prevencinę kontrolę atliekančiam asmeniui[5], Savivaldybėje niekam aiškiai ir nedviprasmiškai nėra priskirta.

Kolegialaus organo, viešųjų pirkimų komisijos, neįtraukimas į viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo etapą laikytinas veiksniu sąlygojančiu ydingumą, dėl kurio sumažėja šio etapo kontrolės galimybės.

Kadangi Savivaldybės administracijoje nėra paskirto asmens, kuris viešųjų pirkimų srityje atliktų prevencinę kontrolę, galima būtų daryti prielaidą, kad Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose numatytos prevencinę kontrolę atliekančio asmens funkcijos viešųjų pirkimų, *sutarčių sudarymo etape*, Savivaldybėje galėtų būti paskirstytos tarp kitų sutarties projekto derinime dalyvaujančių asmenų, pvz.: administracinio padalinio, rengiančio sutarties projektą, vadovo, Juridinio skyriaus vedėjo ar administracijos padalinio vadovų, su kurių veiklos sritimi susijęs sutarties objektas.

Pagal Savivaldybėje esančią tvarką tuo atveju, kai viešojo pirkimo procedūrą vykdo Komisija, sutarties projektą rengia pirkimo iniciatorius (Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 78 punktas) ir sutarties derinimo procese dalyvauja administracinio padalinio, rengiančio sutarties projektą, vadovas (Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo 11 punktas). Remiantis tuo, kad, kaip minėta anksčiau, atliekant korupcijos rizikos analizę, laikyta, kad pirkimo iniciatorius yra Savivaldybės struktūrinio padalinio valstybės tarnautojas (darbuotojas) arba Savivaldybės struktūrinio padalinio vadovas, iš minėtų teisės aktų normų seka, kad Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo 11 punkte nurodomas administracinio padalinio, rengiančio sutarties projektą, vadovas yra arba iniciatoriaus vadovas, arba pats iniciatorius. Toks reglamentavimas laikytinas ydingu antikorupciniu požiūriu, nes:

1) kai prevencinę kontrolę atliekančio asmens funkcijas vykdo iniciatoriaus vadovas, galimi atvejai, kad iniciatoriaus vadovas yra ir Komisijos narys[6]. Šiuo atveju paliekama galimybė daryti įtaką struktūriškai pavaldžiam sutarties projektą rengiančiam asmeniui;

---

[5] Savivaldybė 2013 m. spalio 3 d. rašte Nr. (8.31)-SDI-2603 nurodė, kad „*Savivaldybės administracijoje nėra paskirto asmens, kuris viešųjų pirkimų srityje atliktų prevencinę kontrolę.*“

[6] Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymą Nr. A-830 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų vykdymo“ ir vėlesnius pakeitimus viešojo pirkimo komisiją sudaro:

2) kai prevencinę kontrolę atliekančio asmens funkcijas vykdo pats iniciatoriaus, neužtikrinamas vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimo principo įgyvendinimas.

Abejonių dėl pakankamai skaidraus patikrinimo, ar parengtas pirkimo sutarties projektas atitinka pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pirkimo sutarties sąlygas, kiltų ir tuomet kai prevencinę kontrolę atliekančio asmens funkcijas atliktų Juridinio skyriaus vadovas. Šiuo atveju taip pat nebūtų atskirtos vykdymo ir kontrolės funkcijos, kadangi Juridinio skyriaus vadovas yra Komisijos narys.

Įvertinus Savivaldybėje egzistuojančią sutarčių sudarymo tvarką, galima teigti, kad pakankamai nepriklausomas sutarties projekto tikrinimas ir derinimas gali būti užtikrinamas tik tuomet, kai tai atlieka administracijos padalinio vadovas, su kurio veiklos sritimi susijęs sutarties objektas, ir kuris nėra Komisijos narių.

Kaip nepakankamos kontrolės užtikrinimo, tikrinant, ar parengtas pirkimo sutarties projektas atitinka pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pirkimo sutarties sąlygas, pavyzdys yra 2012 m. kovo 30 d. sutartis Nr. S1-240, sudaryta su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“. Šios sutarties 3.5 punkte numatyta, kad Savivaldybė apmokėjimą už atliktus darbus atlieka per 5 darbo dienas. Bet pirkimo dokumente (Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus 2012 m. kovo 20 d. Prašymas pateikti pasiūlymą) nurodoma: *„14.3. už atliktus darbus atsiskaitoma pagal pateiktą sąskaitą faktūrą per 3 darbo dienas* <...>“.

Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybėje ne visais atvejais yra galimybė užtikrinti pakankamai nepriklausomą ir skaidrų sutarties projekto patikrinimą ir derinimą, ar parengtas pirkimo sutarties projektas atitinka pirkimo dokumentuose pateiktą projektą arba pirkimo sutarties sąlygas, laikytina, kad Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose numatytų pirkimų sutarčių sudarymo procedūrų nepilnas įgyvendinimas yra ydingas antikorupciniu požiūriu.

REKOMENDACIJOS.

1. Į viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo etapą įtraukti Komisiją.

2. Paskirti asmenį, kuris viešųjų pirkimų srityje atliktų prevencinę kontrolę, arba šios asmens funkcijas paskirstyti keliems Savivaldybės valstybės tarnautojams, kurie nebūtų susiję su viešųjų pirkimų organizavimu ar vykdymu.

3. Sukurti viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių asmenų rotacijos (kaitos) sistemą.

- Administracijos direktoriaus pavaduotojas,
- Investicijų ir užsienio ryšių skyriaus vedėja,
- Vietinio ūkio skyriaus vedėjas,
- Juridinio skyriaus vedėjas,
- dvi Mokesčių administravimo skyriaus vyr. specialistės,
- Mokesčių skyriaus vedėja.

2.5. Viešojo pirkimo sutarčių turinys

Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad *„Pirkimo sutartyje, kai ji sudaroma raštu, turi būti nustatyta: 1) sutarties šalių teisės ir pareigos; 2) perkamos prekės, paslaugos ar darbai, jeigu įmanoma, – tikslūs jų kiekiai; 3) kaina arba kainodaros taisyklės, nustatytos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos patvirtintą metodiką; 4) atsiskaitymų ir mokėjimo tvarka; 5) prievolių įvykdymo terminai; 6) prievolių įvykdymo užtikrinimas; 7) ginčų sprendimo tvarka; 8) sutarties nutraukimo tvarka; 9) sutarties galiojimas; 10) jeigu sudaroma preliminarioji sutartis, – jai būdingos nuostatos; 11) subrangovai, subtiekėjai ar subteikėjai, jeigu vykdant sutartį jie pasitelkiami, ir jų keitimo tvarka.*“

Analizuotuose Savivaldybės sudarytose pirkimų sutartyse esminių neatitikimų minėtiems reikalavimams nenustatyta. Tačiau vertinant sutartis antikorupcinių požiūriu, nustatyta antikorupciniu požiūriu ydingų nuostatų:

1. Analizuotose sutartyse pastebima tendencija, kad sutarties šalims numatytos skirtingos sutarties nutraukimo galimybės. Pavyzdžiui, 2012 m. liepos 19 d. sutarties Nr. S1-507, sudarytos su Uždaraja akcine bendrove „Švaros komanda“. 4.3. punkte numatyta, kad *„Vykdytojas, nutraukęs sutartį ne dėl Užsakovo kaltės, sumoka Užsakovui 3 000 Lt dydžio baudą ir atlygina dėl to Užsakovo patirtus nuostolius, viršijančius baudą.*“ Tačiau atitinkamos sąlygos Savivaldybei (užsakovui), kai ji nutraukia sutartį ne dėl kitos sutarties šalies kaltės, sutartyje nėra. Dėl to, kad Savivaldybei nėra numatytos lygiavertės sankcijos už sutarties nutraukimą, laikytina, kad Savivaldybei yra nepagrįstai suteikiamas perdėtas pranašumas, kuris yra ydingas interesų pusiausvyros iš sutarties šalių lygiateisiškumo aspektais. Perdėtas pranašumas gali būti naudojamas kaip priemonė daryti įtaką kitai sutarties šaliai, siekiant su sutarties objektu tiesiogiai nesusijusių tikslų.

2. Nustatyta, kad kai yra identiški sutarčių objektai, sutarčių sąlygos nėra tapačios. Pavyzdžiui, 2012 m. liepos 25 d. sutarties Nr. S1-515, sudarytos su A. Januškos firma „Hidroteras“ (toliau – Sutartis Nr. S1-515), ir 2012 m. spalio 11 d. sutarties Nr. S1-650, sudarytos su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“ (toliau – Sutartis Nr. S1-650), sutarties objektas yra drenažo rinktuvo remontas kartu su projekto parengimu. Tačiau atsiskaitymo terminai sutartyse skirtingi: Sutarties Nr. S1-515 3.5 punkte numatyta, kad atsiskaitoma turi būti per 5 darbo dienas, o Sutartyje Nr. S1-650 – 3 darbo dienas. Taip pat pažymėtina, kad minėtose sutartyse nevienodai reglamentuoti klausimai, susiję su darbų rezultatų kokybe. Sutartyje Nr. S1-515 yra 3.6 punktas, kuriame aptartas pretenzijų dėl darbų kokybės pateikimas ir trūkumų šalinimo procedūros, o Sutartyje Nr. S1-650 nėra nei šio punkto, nei analogiškos sąlygos numatytos kitoje sutarties vietoje. Nurodyti skirtumai liudija apie vieningos sutarčių sudarymo praktikos ir sutarčių sąlygų nustatymo sistemos nebuvimą. Nesant vieningos sutarčių sudarymo praktikos ir sutarčių sąlygų sistemos,

atsiranda prielaidos pasirinktiniam skirtingų sutarties sąlygų taikymui skirtingiems paslaugų, darbų ar prekių tiekėjams, kuris gali būti sąlygojamas korupcinio pobūdžio veiksniais.

3. Ne visada sutarties rūšis atitinka sutarties objektą. 2012 m. kovo 30 d. sutartis Nr. S1-240, sudaryta su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA" (toliau – Sutartis Nr. S1-240), pavadinta *„STATYBOS RANGOS"* ir savo turiniu yra identiška kitoms Savivaldybės sudaromoms rangos sutartims. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, patvirtinto 2000 m. liepos 18 d. Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu Nr. VIII-1864 (Žin., 2000, Nr. 74-2262) (toliau -- LRCK) 6.681 straipsnio 1 dalį *„statybos rangos sutartimi rangovas įsipareigoja per sutartyje nustatytą terminą pastatyti pagal užsakovo užduotį statinį arba atlikti kitus statybos darbus, o užsakovas įsipareigoja sudaryti rangovui būtinas statybos darbams atlikti sąlygas, priimti darbų rezultatą ir sumokėti sutartyje nustatytą kainą."* Tačiau išanalizavus Sutartį Nr. S1-240, nenustatyta, kad šia sutartimi šalys sutartų dėl statinio pastatymo ar kitų statybos darbų. Šios sutarties 1.1. punkte nurodoma, kad sutarties objektas yra *„Vandens kėlimo siurblių (Skaistgirių, Bernatonių, Bernišių) eksploatacija"*. Pažymėtina, kad pagal Dabartinės lietuvių kalbos žodyną žodis *„eksploatacija"* reiškia įmonės, mechanizmų, kelių ir kt. naudojimą (http://dz.lki.lt/get/17045/[7]). Todėl abejotina, ar tai gali būti statybos rangos sutarties objektu. Savo esme vandens kėlimo siurblių eksploatacija (naudojimas) galėtų atitikti nuomos ar panaudos sutarčių objektą. Siekiant nustatyti tikruosius Sutarties Nr. S1-240 šalių ketinimus, buvo analizuoti pirkimo, kurio pagrindu buvo sudaryta ši sutartis, dokumentai. Savivaldybės administracijos Žemės ūkio skyriaus 2012 m. kovo 20 d. Prašymo pateikti pasiūlymą 2 punkte nurodoma, kad *„Perkančioji organizacija numato pirkti Panevėžio rajono melioracijos statinių remonto darbus."* Pirkimo objektas yra sukonkretintas dokumente, pavadintame *„Panevėžio rajono VKS eksploatavimo darbų sudėtis:"*, kurį sudaro keturiolika punktų. Išanalizavus šį dokumentą daryta išvada, kad viešojo pirkimo ir Sutarties Nr. S1-240 objektas yra paslaugos. Tokia išvada padaryta remiantis šiais minėto dokumento punktais: *„3. Kasdien patikrinti siurblinės automatikos įrengimų veikimą, hidrotechninių ir elektros įrengimų tinkamumą, guolių tepimą, elektros kontaktų ir prijungimų patikimumą."*; *„4. paruošti siurblines pavasario potvynio praleidimui."*; *„8. Pagal grafiką atlikti pastočių ir siurblių elektros įrengimų apžiūrą"* ir kt. Be to pagal LR CK 6.716 straipsnio 1 dalį *„paslaugų sutartimi viena šalis (paslaugų teikėjas) įsipareigoja pagal kitos šalies (kliento) užsakymą suteikti klientui tam tikras nematerialaus pobūdžio (intelektines) ar kitokias paslaugas, nesusijusias su materialaus objekto sukūrimu (atlikti tam tikrus veiksmus arba vykdyti tam tikrą veiklą), o klientas įsipareigoja už suteiktas paslaugas sumokėti."* Akivaizdu, kad skirtingų rūšių sutarčių reglamentavimui taikomos skirtingos teisės normos. Todėl neatitikimas tarp sutarties rūšių ir sutarties objekto bei skirtingas sutarčių reglamentavimas yra ydingas antikorupciniu

[7] Žiūrėta 2013 m. lapkričio 5 d.

požiūriu, sprendžiant šalių atsakomybės, garantijų ar senaties terminų ir kitus klausimus. Pažymėtina ir tai, kad Sutartis Nr. S1-240 ir viešasis pirkimas, kurio pagrindu buvo sudaryta ši sutartis, taip pat iliustruoja nepakankamą viešojo pirkimo organizavimo ir vykdymo kontrolę, ir parodo galimai tik formalų Savivaldybėje vykdomą pirkimo dokumentų ir pirkimo sutarties tikrinimą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad nepaisant to, jog Savivaldybės sudaromos viešųjų pirkimų sutartys formaliai atitinka teisės aktų reikalavimus, nepakankama sutarčių sudarymo kontrolė ir aukštesnės galios teisės aktų nuostatų neatitinkančios ir nevienodos tapačių sutarčių sąlygos, lemia tai, kad viešųjų pirkimų sutarčių vykdyme yra korupcijos rizikos veiksnių.

REKOMENDACIJA.

Sukurti efektyvų viešojo pirkimo sutarčių sudarymo kontrolės mechanizmą, įgalinantį sudarant sutartis, pasirinkti viešojo pirkimo objektą labiausiai atitinkančią sutarties rūšį, o sutarčių sąlygas formuluoti aiškiai ir nedviprasmiškai, užtikrinanti maksimalų sutarties šalių lygiateisiškumą.

2.6. Viešojo pirkimo sutarčių sąlygų keitimo procedūra

Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad *„pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias pirkimo sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti šio įstatymo 3 straipsnyje nustatyti principai bei tikslai ir kai tokiems pirkimo sutarties sąlygų pakeitimams yra gautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas. Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo nereikalaujama, kai atlikus supaprastintą pirkimą sudarytos sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Lt (be pridėtinės vertės mokesčio) arba kai pirkimo sutartis sudaryta atlikus mažos vertės pirkimą.“*

Sutarčių sąlygų keitimo sąlygos yra konkretizuojamos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijose, patvirtintose Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu nr. 1S-43 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 54-2151) (toliau – Sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos). Šiose rekomendacijose nurodoma, kurios sutarčių sąlygos yra esminės ir kurių keisti negalima, bei kurių sąlygų keitimas yra galimas.

Pavyzdinės sutarties sąlygų keitimo procedūros aprašytos Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijose. Šių rekomendacijų 90 punkte numatyta, kad *„Visais atvejais, kai vykdant sudarytą pirkimo sutartį atsiranda poreikis keisti tam tikras sutartyje nustatytas sąlygas, pirkimo sutarties pakeitimą inicijuoja pirkimų iniciatorius, kuriam priskirtas šios pirkimo sutarties (sutartinių įsipareigojimų) vykdymo koordinavimas (organizavimas).“* Remiantis Organizavimo ir

vidaus kontrolės rekomendacijomis, pirkimo iniciatorius, vykdydamas sutarčių sąlygų keitimo procedūrą, privalo:

1) nustatyti, ar pirkimo sutarties sąlygų keitimo pasirinkimo galimybė buvo numatyta pirkimo sutartyje;

2) nustatyti, ar pakeitus pirkimo sutarties sąlygas nebus pažeisti pagrindiniai pirkimų principai ir tikslai;

3) nustatyti, ar pirkimo sutarties sąlygoms pakeisti yra reikalingas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas;

4) parengti pirkimo sutarties pakeitimo projektą;

5) projektą suderinti su perkančiosios organizacijos finansininku ir teisininku;

6) užpildyti pirkimo sutarties keitimo procedūros patikros lapą;

7) užpildytą pirkimo sutarties keitimo procedūros lapą kartu su pirkimo sutarties pakeitimo projektu teikti prevencinę kontrolę atliekančiam asmeniui;

8) jei būtina, parengti kreipimąsi į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl sutikimo dėl pirkimo sutarties sąlygų pakeitimo;

9) pirkimo sutarties pakeitimo projektą ir pirkimo sutarties keitimo procedūros patikros lapą pateikti perkančiosios organizacijos vadovui.

Analizuojant Savivaldybės pateiktą informaciją, nustatyta, kad Savivaldybės teisės aktuose sutarčių sąlygų keitimo procedūra reglamentuota minimaliai. Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 33.19 punkte numatyta, kad pirkimo dokumentuose pateikiama informacija apie galimybę keisti pirkimo sutarties sąlygas, keitimo aplinkybes bei keitimo tvarką, o 87 punkte atkartota Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje įtvirtinta norma[8].

Siekiant nustatyti, kaip įgyvendinama Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 33.19 punkte numatyta norma, buvo analizuotos: 2011 m. vasario 25 d. sutartis Nr. 127, sudaryta tarp Savivaldybės, Viešosios įstaigos Velžio komunalinis ūkis, Uždarosios akcinės bendroves „Panevėžio melioracija“ ir Uždarosios akcinės bendroves „Nodama“ (toliau – Sutartis Nr. 127); 2011 m. kovo 3 d. sutartis Nr. 140, sudaryta tarp Savivaldybės, Viešosios įstaigos Velžio komunalinis ūkis ir Akcinės bendrovės „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ (toliau – Sutartis Nr. 140) ir 2011 m. spalio 5 d. sutartis Nr. 673, sudaryta su Valstybe įmone „PANEVĖŽIO REGIONO KELIAI“, bei pirkimo dokumentai, kurių pagrindu buvo sudarytos šios sutartys (toliau –

[8] 87 punkto redakcija iki 2012 m. spalio 10 d.: „*87. Pirkimo sutarties sąlygos pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, išskyrus tokias pirkimo sutarties sąlygas, kurias pakeitus nebūtų pažeisti Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyti principai ir tikslai bei tokiems pirkimo sutarties sąlygų pakeitimams yra gautas Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimas. Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimo nereikalaujama, kai atlikus supaprastintą pirkimą sudarytos sutarties vertė mažesnė kaip 10 000 Lt (be pridėtinės vertės mokesčio). Gali būti kreipiamasi tik dėl tokių pirkimo sutarties sąlygų, kurių keitimo aplinkybių atsiradimo pirkimo sutarties šalys negalėjo numatyti pasiūlymo pateikimo metu, aplinkybių negali kontroliuoti ir jų kilimo rizikos neprisiėmė nė viena iš pirkimo sutarties šalių.*“ Punktas pakeistas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. A- 948.

Sutartis Nr. 673)[9]. Sutarties Nr. 127 ir Sutarties Nr. 140 pirkimo dokumentuose atskirai sutarčių sąlygos nenurodomos, o pridedami sutarčių projektai. Sutarčių projektuose ir pačiose sutartyse atkartotos Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalies ir Sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos 10 punkto nuostatos. Sutarties Nr. 673 pirkimo dokumentuose taip pat atkartotos Viešųjų pirkimų įstatymo 18 straipsnio 8 dalies ir Sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos 10 punkto nuostatos, bei nurodoma, kad sutarties sąlygos gali būti keičiamos keičiant darbų kainą dėl sąnaudų kainų indekso ir pridėtinės vertės mokesčio pokyčių bei pratęsiant darbų atlikimo terminą.

Remiantis Savivaldybės teisės aktų bei minėtų sutarčių su pirkimo dokumentais analize, galima teigti, kad Savivaldybė nėra reglamentavusi sutarčių keitimo procedūros, ir neįgyvendina Sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijos 17 punkto nuostatos, kuria *„Rekomenduojama perkančiajai organizacijai pirkimo dokumentuose nurodyti pirkimo sutarties keitimo procedūrą, pagal kurią bus atliekami ir įforminami pirkimo sutarties pakeitimai. <...>“*. Vertinant Savivaldybėje nusistovėjusį sutarčių sąlygų keitimo praktinį įgyvendinimą, būtų galima daryti prielaidą, kad sutarčių sąlygų keitimui *mutatis mutandis* taikoma sutarčių sudarymo tvarka. Tačiau šiuo atveju išlieka aktualios anksčiau minėtos abejonės dėl nepakankamai skaidraus kontrolės mechanizmo.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijas, sutarčių sąlygų keitimo procedūra turėtų būti įforminama pildant pirkimo sutarties keitimo procedūros patikros lapą. Analizuojant minėtas Sutartį Nr. 127, Sutartį Nr. 140 ir Sutartį Nr. 673, tarp Savivaldybės pateiktų dokumentų pirkimo sutarties keitimo procedūros patikros lapų nebuvo. Todėl darytina išvada, kad Savivaldybėje sutarčių sąlygų keitimo procedūra nėra įforminama. Kadangi sutarčių sąlygų keitimo procedūros neįforminimas mažina kontrolės galimybes, darytina išvada, kad Savivaldybėje egzistuojanti viešojo pirkimo sutarčių sąlygų keitimo sistemoje yra korupcijos rizikos veiksnių.

REKOMENDACIJA.

Atsižvelgiant į Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos esmines nuostatas, nustatyti sutarčių sąlygų keitimo tvarką.

2.7. Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra

Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad *„pirkimų tikslas – vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai (atlikti pirkimą įgaliojusiai perkančiajai organizacijai) ar tretiesiems asmenims reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.“* Sisteminė šios nuostatos ir viešųjų pirkimų apskritai analizė leidžia teigti, kad racionalaus prekių, paslaugų ar darbų įgijimo įgyvendinimas apima ne vien pirkimo organizavimą, bet ir viešojo pirkimo pasėkoje

[9] Šių sutarčių pasirinkimą analizei lėmė tai, kad jų sąlygų keitimas buvo vykdytas 2012 metais.

sudarytos sutarties vykdymo priežiūrą. Tinkamas šios priežiūros reglamentavimas ir įgyvendinimas įgalina užtikrinti, kad teikiamos prekės, paslaugos ar darbai atitiktų sutarties objektą, t. y. formalizuotą perkančiosios organizacijos siekį įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, ir garantuoja viešojo pirkimo tikslo pasiekimą.

Atsižvelgiant į tai, kad sutarties vykdymo priežiūros procese (pvz. prekių, paslaugų ar darbų priėmimas) dažniausiai dalyvauja tik du subjektai (perkančioji organizacija ir tiekėjas), o trečiųjų asmenų ar visuomenės dalyvavimas yra minimalus, šis procesas laikytinas pažeidžiamu antikorupciniu požiūriu.

2.7.1. Reglamentavimas

Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų 80 punkte nurodoma, kad *„perkančiosios organizacijos ir tiekėjo įsipareigojimų vykdymo, pristatymo (atlikimo, teikimo) terminų laikymosi koordinavimą (organizavimą), taip pat prekių, paslaugų ir darbų atitikties pirkimo sutartyse numatytiems kokybiniams ir kitiems reikalavimams stebėseną rekomenduojama pavesti pirkimo* iniciatoriams.“

Minėta Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų nuostata iš dalies įtraukta į Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles, kurių 78 punkte nurodoma, kad „<...> *už pirkimo sutarties, kai pirkimą vykdė Komisija, vykdymo kontrolę atsakingas Pirkimo iniciatorius, o už pirkimo sutarties, kai pirkimą atliko Pirkimo organizatorius, vykdymo kontrolę – Pirkimo organizatorius.*“ Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra taip pat reglamentuojama Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo 15 punktu, kuriame nurodoma: *„sutarties galiojimo terminus, sutartinių įsipareigojimų vykdymą, išskyrus finansinius įsipareigojimus, kontroliuoja sutarties rengėjas.*“ Kaip nurodyta anksčiau (skirsnis Viešojo pirkimo sutarties sudarymo etapas), Savivaldybėje sutartis rengia pirkimo organizatorius, mažos vertės pirkimų atveju ir kai pirkimo nevykdo Komisija, arba pirkimo iniciatorius, kai pirkimo procedūrą vykdo Komisija. Todėl Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 78 punkto ir Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo 15 punkto nuostatos laikytinos identiškomis.

Analizuojant sutarčių vykdymo priežiūros reglamentavimą, taip pat vertintos Panevėžio rajono savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. A-874 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Finansų kontrolės taisyklės). Finansų kontrolės taisyklėse naudojama sąvoka *einamoji finansų kontrolė*. Einamoji finansų kontrolė vertintina kaip sutarčių vykdymo priežiūra, nes pagal Finansų kontrolės taisyklių 34.1 punktą ji apima *„ūkinės operacijos atlikimo terminų ir kokybės patikrinimą (suteiktų paslaugų ir įsigytų prekių, sudarytų sutarčių vykdymo ir kitų su atliktomis paslaugomis ir įsigytomis prekėmis*

susijusių dokumentų patikrinimą)". Vadovaujantis Finansų kontrolės taisyklių 35.3 ir 35.4 punktais, darytina išvada, kad einamąją finansų kontrolę Savivaldybėje vykdo pirkimų organizatoriai arba iniciatoriai.

Antikorupciniu požiūriu Savivaldybėje egzistuojantis sutarčių vykdymo priežiūros reglamentavimas vertintinas kaip neužtikrinantis pakankamai kontroliuojamą ir skaidrų šio proceso įgyvendinimą. Kontrolės ir skaidrumo trūkumas pasireiškia kuomet sutartys sudaromos atlikus mažos vertės supaprastintus pirkimus, kai tokiems pirkimams atlikti nesudaroma Viešojo pirkimo komisija. Šiuo atveju pirkimo organizatoriui yra priskirtos šios funkcijos: (i) viešųjų pirkimų organizavimas ir atlikimas (Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 9.2 ir 15 punktai), (ii) viešųjų pirkimų sutarčių rengimas (Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 78 punktas), (iii) viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūra (Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 78 punktas, Sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo 15 p. ir Finansų kontrolės taisyklių 34 ir 35 punktai). Akivaizdus vykdymo ir kontrolės funkcijų neatskyrimas padidina korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Atskirai paminėtinas Savivaldybės Vietinio ūkio skyriaus vedėjo veiklos reglamentavimas. Šis Savivaldybės valstybės tarnautojas atlieka šias su viešaisiais pirkimais susijusias funkcijas:

- rengia darbų rangos, paslaugų ir kitokių sutarčių projektus, kontroliuoja šių sutarčių vykdymą (Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymo, patvirtinto 2012 m. birželio 15 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-598 (toliau – Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas) 19 punktas);

- inicijuoja ir vykdo viešųjų pirkimų konkursus darbams, prekėms, paslaugoms pirkti (Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymo 20 punktas);

- atsako už išankstinę finansų kontrolę[10] (Finansų kontrolės taisyklių 14 punktas);

- atsako už mažos vertės prekių ir paslaugų pirkimų įforminimą (Finansų kontrolės taisyklių 26 punktas);

- dalyvauja viešojo pirkimo komisijos darbe (Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymo 20 punktas, Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. A-830 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų vykdymo" 1.3 punktas).

Iš išvardintų Vietinio ūkio skyriaus vedėjo funkcijų matyti, kad Savivaldybės Vietinio ūkio skyriaus vedėjui priskirtos tiek pirkimo iniciatoriaus, tiek kontrolieriaus, tiek organizatoriaus bei Viešojo pirkimo komisijos nario funkcijos. Esant tokiam reglamentavimui nėra užtikrinamas

---

[10] Pagal Finansų kontrolės taisyklių 13.1 punktą *„išankstinė finansų kontrolė atliekama prieš priimant ar atmetant sprendimus, susijusius su finansinių išteklių panaudojimu, įsipareigojimais tretiesiems asmenims, valstybės ir savivaldybės turto panaudojimu. Išankstinės kontrolės metu nustatomas projekto, įsipareigojimo arba sandorio tikslingumas, ar lėšos tam tikslui numatytos sąmatoje, ar jų pakanka. Išankstinės kontrolės tikslas – neleisti neracionaliai naudoti lėšų, materialinių vertybių, vertinti, kiek yra pajamų ir kiek galima daryti išlaidų.*"

pakankamas vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimas, todėl ši situacija laikytina ydinga antikorupciniu požiūriu.

REKOMENDACIJOS.

1. Atlikti Savivaldybės teisės aktų pakeitimus užtikrinant vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimą.

2. Svarstyti galimybę sutarčių vykdymo bei jo priežiūros reglamentavimą konsoliduoti viename teisės akte, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės metu pateiktas išvadas ir rekomendacijas.

3. Svarstyti galimybę sutarčių vykdymo priežiūros funkciją priskirti tik pirkimų iniciatoriams.

4. Visas viešųjų pirkimų sutartis skelbti viešai Savivaldybės interneto tinklalapyje.

2.7.2. Praktinis įgyvendinimas

Siekiant įvertinti viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros praktinį įgyvendinimą, buvo analizuojama: viešųjų pirkimų dokumentai. Savivaldybės sudarytos viešųjų pirkimų sutartys, dokumentai, kuriais įforminamas prekių, paslaugų ir darbų priėmimas, bei tiekėjų Savivaldybei pateiktos PVM sąskaitos faktūros. Analizuojant siekta nustatyti, kokios atliekamos procedūros prieš tai, kai Savivaldybė įvykdo mokėjimą už prekes, paslaugas ar darbus.

Išanalizavus nurodytus dokumentus ir atsižvelgiant į Savivaldybės valstybės tarnautojų paaiškinimus, galima teigti, kad praktikoje dažniausiai viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūra įgyvendinama tokia seka:

1) už pirkimo sutarties vykdymo kontrolę atsakingas asmuo (pirkimo iniciatorius arba organizatorius) priima prekes, paslaugas ar darbus, pasirašydamas atitinkamą aktą;

2) už pirkimo sutarties vykdymo kontrolę atsakingas asmuo (pirkimo iniciatorius arba organizatorius) patikrina tiekėjo pateiktą PVM sąskaitą faktūrą, joje pasirašydamas;

3) Savivaldybės administracijos direktorius (arba jį pavaduojantis pavaduotojas) priima sprendimą atlikti mokėjimą už prekes, paslaugas ar darbus, įrašydamas vizą „*Apmokėti*“;

4) atliekamas mokėjimas[11].

Atkreiptinas dėmesys, kad ši sutarčių vykdymo priežiūros seka nevisiškai atitinka Savivaldybės teisės aktų reikalavimus. Iš Finansų kontrolės taisyklių 33 punkto nuostatos, darytina išvada, kad prieš Savivaldybės administracijos direktoriui priimant sprendimą „*dėl ūkinės operacijos atlikimo*“ (atlikti mokėjimą už prekes, paslaugas ar darbus), „*ūkinės operacijos*

[11] Nurodytos viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros įgyvendinamo sekos pavyzdžiai yra šios sutartys: 2012 m. liepos 19 d. sutartis Nr. S1-507, sudaryta su UAB „ŠVAROS KOMANDA"; 2012 m. liepos 18 d. sutartis Nr. S1-508, sudaryta su UAB „Impresa"; 2012 m. kovo 30 d. sutartis Nr. S1-240, sudaryta su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA" ir kt.

dokumentai“ (PVM sąskaitos faktūros) turi būti pasirašyti asmenų, atsakingų už išankstinę finansų kontrolę. Tačiau ne visais nagrinėtais atvejais PVM sąskaitose faktūrose buvo asmenų, atsakingų už išankstinę finansų kontrolę[12], parašai. Įvertinus nurodytas aplinkybes, laikytina, kad išankstinės finansų kontrolės nevykdymas mažina sutarčių vykdymo kontrolės efektyvumą.

Analizuojant sutarčių vykdymo priežiūros praktinį įgyvendinimą, nustatyta ir kitų praktikos nukrypimų nuo Savivaldybės teisės aktais nustatytos tvarkos. Kaip minėta anksčiau, už pirkimo sutarties vykdymo kontrolę atsakingas asmuo (pirkimo iniciatorius arba organizatorius) priima prekes, paslaugas ar darbus, pasirašydamas atitinkamą aktą. Tačiau atliekant korupcijos rizikos analizę nustatyta, kad kartais pirkimo organizatorius ir prekes, paslaugas ar darbus priėmęs asmuo skiriasi. Pavyzdžiui: pirkimų, kurių pagrindu sudarytos 2012 m. spalio 11 d. sutartys Nr. 650, Nr. 651, Nr. 652 ir Nr. 653 su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“, organizatorius yra Savivaldybės Žemės ūkio skyriaus vyriausiasis specialistas A. B. (organizatoriumi nurodytas Tiekėjų apklausos pažymose su gavimo žymomis: 2012-10-16 Nr. FB6/1-417, 2012-10-16 Nr. FB6/1-420, 2012-10-16 Nr. FB6/1-419 ir 2012-10-16 FB6/1-418). Tačiau dokumentus, kuriais įforminami darbų priėmimai, pasirašyti kito skyriaus vyriausiojo specialisto A. D. (Atliktų darbų aktas ū6-163, Atliktų darbų aktas ū6-164, Atliktų darbų aktas ū6-165).

Nustatytas taip pat atvejis, kai įvykdytas paslaugų priėmimas neatitiko viešojo pirkimo sutartyje numatytos tvarkos. 2012 m. balandžio 24 d. sutarties Nr. S1-293, sudarytos su Viešąja įstaiga „PANEVĖŽIO VERSLO KONSULTACINIS CENTRAS“ (toliau – Sutartis Nr. S1-293) 3.1. punkte numatyta, kad „*už atliktą ir priimtą darbą Paslaugų pirkėjas apmoka Paslaugų pardavėjui pagal pasirašytą darbų perdavimo ir priėmimo aktą pagal pateikią sąskaitą faktūrą* <...>“. Paprašius Savivaldybės pateikti minėtame Sutarties Nr. S1-293 punkte nurodytą aktą, Savivaldybė jo nepateikė. Todėl darytina išvada, kad šis aktas sudarytas nebuvo[13]. Toks sutarties sąlygų neatitinkantis paslaugų priėmimas ir mokėjimo atlikimas kelia abejonių, ar viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūra atlikta tinkamai, ir ar užtikrinama pakankama šio proceso kontrolė.

---

[12] Pagal Finansų kontrolės taisyklių 14 punktą už išankstinę finansų kontrolę yra atsakingi:
Apskaitos skyriaus vedėjas, seniūnijų buhalterės;
Architektūros skyriaus vedėjas;
Civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas;
Ekonomikos ir turto valdymo skyriaus vedėjas;
Finansų skyriaus vedėjas;
Informacinių technologijų skyriaus vedėjas;
Investicijų ir užsienio ryšių skyriaus vedėjas;
Juridinio skyriaus vedėjas;
Seniūnai;
Socialinės paramos skyriaus vedėjas;
Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjas;
Vietinio ūkio skyriaus vedėjas;
Ūkio tarnybos vedėjas.

[13] Prašymas elektroniniu paštu Savivaldybei pateiktas 2013 m. spalio 25 d. Tą pačią dieną pateiktas Savivaldybės atsakymas.

Paminėtina taip pat ir tai, kad apie viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros kontrolės nepakankamumą yra pasisakiusi ir Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba. Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba atlikusi, apmokėjimo už projekto „Veiklos procesų optimizavimas Panevėžio rajono savivaldybėje" vykdymą, patikrinimą[14], padarė išvadą, kad „*Vykdant Projektą, Savivaldybėje vidaus kontrolės procedūros buvo neefektyvios: Projekto priežiūros komitetas buvo formalus ir savo funkcijų neatliko; Projekto įgyvendinimo grupės veikla nebuvo dokumentuojama: Projekto vadovas neefektyviai koordinavo ir valdė projektą; savo funkcijų nevykdė ir atsakingas už projekto priežiūrą asmuo – nėra priimtų rangovo ataskaitų, nedokumentuota darbų kontrolė; nebuvo atsižvelgta į Techninės priežiūros ataskaitos rekomendacijas.*"

REKOMENDACIJA.

Užtikrinti realią viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros kontrolę.

2.8. Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimas

Kaip minėta anksčiau „*pirkimų tikslas – <...> sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai (atlikti pirkimą įgaliojusiai perkančiajai organizacijai) ar tretiesiems asmenims reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas*" (Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 2 dalis). Kadangi korupcijos apraiškos daro įtaką lėšų naudojimo racionalumui, todėl vertinimas, ar prekių, paslaugų ir (ar) darbų poreikio formavimo etape suformuluoti uždaviniai yra pasiekti, laikytinas sudėtine viešųjų pirkimų efektyvumą didinančių priemonių sistemos dalimi. O viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimas viešųjų pirkimų tikslo kontekste įgalina mažinti korupcijos pasireiškimo prielaidas.

Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimas galėtų būti atliktas vykdant paskesniąją finansų kontrolę. Finansų kontrolės taisyklių 13.3 punkte numatyta, kad paskesniosios finansų kontrolės „*<...> paskirtis patikrinti, ar teisėtai ir pagal paskirtį naudojami finansiniai ištekliai, materialinės vertybės, ar nebuvo teisės aktų, vadovų nurodymų pažeidimų bei piktnaudžiavimo.*" Nors Finansų kontrolės taisyklių VII skyriaus normos reglamentuoja tik formalių (pvz. apskaitos dokumentų surašymas) reikalavimų vykdymo kontrolę, tačiau nėra draudžiama jos metu atlikti ir Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimą.

Finansų kontrolės taisyklių 42 punkte numatyta, kad „*už paskesniąją finansų kontrolę yra atsakingas Administracijos direktorius. Atskirais atvejais Administracijos direktoriaus įsakymu gali būti sudaromos komisijos, paskirti valstybės tarnautojai.*" Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybės administracijos direktorius pavaduoja Viešųjų pirkimų komisijos pirmininką jam nesant[15], o

---

[14] Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. liepos 26 d. Apmokėjimo už suteiktas paslaugas UAB „Labbis" patikrinimo ataskaita Nr. A-11.

[15] Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. A-830 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų vykdymo" 1.1 punktas.

Savivaldybės teigimu paskesniajai finansų kontrolei atlikti nebuvo sudaryta komisija ir nebuvo paskirti valstybės tarnautojai[16], Savivaldybės administracijos direktoriui vykdant viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimą, būtų pažeistas vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimo principas. Todėl darytina išvada, kad viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimo tvarkos Savivaldybėje nėra, o viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimas nevyksta.

Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimo nebuvimas lemia tai, kad Savivaldybėje nesudaromos prielaidos sutarčių vykdymo stadijoje galimų piktnaudžiavimų atskleidimui. Tai, savo ruožtu, vertinama kaip korupcijos riziką didinantis veiksnys.

REKOMENDACIJA.

Sukurti viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimo tvarką, susietą su gauto rezultato ir patirtų išlaidų santykiu, taip kad viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimas būtų atliekamas paskesniosios finansų kontrolės metu.

2.9. Viešųjų pirkimų procedūrų viešumo užtikrinimas

Kaip vieną iš priemonių, didinančių viešųjų pirkimų viešumą ir skaidrumą, galima įvardinti teisės aktuose numatytą pirkimų ataskaitų institutą. Šis institutas leidžia visiems suinteresuotiems asmenims susipažinti su perkančiosios organizacijos planuojamais, vykdomais, įvykdytais pirkimais ir tiekėjų pateikta informacija ir tuo didinti procedūrų skaidrumą.

Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje numatyta perkančiosios organizacijos pareiga Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje ir perkančiosios organizacijos tinklalapyje (jei toks yra) skelbti pirkimo procedūrų ataskaitas, pirkimų ataskaitas bei įvykdytų ar nutrauktų pirkimo sutarčiu (preliminariųjų sutarčių) ataskaitas. Atsižvelgiant į tai, kad Savivaldybė turi savo internetinį tinklalapį (http://www.panrs.lt), darytina išvada, kad prielaidų, nevykdyti minėtos pareigos, nėra.

Apžvelgus Savivaldybės interneto tinklalapyje esamą informaciją, nustatyta, kad informacija, susijusi su viešaisiais pirkimais, skelbiama interneto tinklalapio skiltyje *Veikla > Viešieji pirkimai*. Tačiau nei minėtoje Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje, nei skiltyje *Viešųjų pirkimų dokumentų archyvas* Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytų atskaitų Savivaldybė neskelbia[17]. Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje *Veikla > Viešieji pirkimai* skelbiama ši informacija: nuoroda į Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos internetinį tinklalapį; nuoroda į Centrinio viešųjų pirkimų portalą, ir kt.[18]

---

[16] Informacija Savivaldybės pateikta 2013 m. lapkričio 15 d. elektroninio pašto laišku.

[17] Žiūrėta 2013 m. lapkričio 22 d.

[18] Planuojamų supaprastintų mažos vertės pirkimų 2013 metams orientacinis planas; Planuojamų supaprastintų atvirų pirkimų verčių 2013 metams orientacinis planas ir šio plano patikslinimai; Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės ir jų pakeitimai; nešališkumo deklaracija; konfidencialumo pasižadėjimas. minėtoje Savivaldybės interneto tinklalapio skiltyje *Viešųjų pirkimų dokumentų archyvas* skelbiama ši informacija: Planuojamų pirkimų vertės 2012

Atsižvelgiant į tai, kad Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytų ataskaitų tipinės formos yra priedai prie Viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2006 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1S-4 „Dėl viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos ir viešųjų pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 9-344), abejotina, kad aukščiau nurodytos informacijos skelbimas gali būti laikomas tinkamu perkančiosios organizacijos pareigos, savo interneto tinklalapyje skelbti ataskaitas, vykdymu. Tai taip pat kelia abejonių dėl viešųjų pirkimų skaidrumo pakankamo užtikrinimo.

Taip pat paminėtina, kad Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-8 patvirtintame 2012-013 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatyta 5.2 priemonė – Švietimo ir kultūros įstaigoms savo interneto tinklalapyje skelbti apie viešųjų pirkimų komisijų vykdomus viešuosius pirkimus. Tačiau, dauguma minėtų įstaigų tokios informacijos savo tinklalapiuose neskelbia. Pavyzdžiui: Smilgių vidurinės mokyklos tinklalapyje http://www.smilgiai.panevezys.lm.lt, Vadoklių vidurinės mokyklos tinklalapyje http://www.vadokliuvidurinemokykla.lt informacijos apie viešuosius pirkimus nėra; Velžio gimnazijos tinklalapyje http://www.velziogimnazija.lt, Naujamiesčio vidurinės mokyklos tinklalapyje http://nvmokykla.xz.lt skelbiamos tik supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės; Raguvos gimnazijos tinklalapyje http://raguvosgimnazija.jimdo.com skelbiama tik informacija apie 2012 m. planuojamus viešuosius pirkimus, supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės. Todėl konstatuotina, kad minėta priemonė nėra vykdoma.

REKOMENDACIJOS.

1. Savivaldybės interneto tinklalapyje nepriklausomai nuo pirkimo būdo viešai skelbti visas viešųjų pirkimų sutartis bei Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytas ataskaitas.

---

metams orientacinis planas; 2012 metais paskelbtų Viešojo pirkimo komisijos vykdytų pirkimų sąrašas; Planuojamų pirkimų vertės 2011 metams orientacinio plano patikslinimas; 2011 metais paskelbtų Viešojo pirkimo komisijos vykdytų pirkimų sąrašas; 2010 m. birželio 20 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-686 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2010-04-21 įsakymo Nr. A-359 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-06-19 įsakymo Nr. A-564 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų pakeitimo“ pakeitimo“; 2010 m. birželio 20 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-685 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-09-22 įsakymo Nr. A-789 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“ pakeitimo“; 2010 m. balandžio 21 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-359 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-06-19 įsakymo Nr. A-564 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“ pakeitimo“; Tiekėjų apklausos pažyma (galiojanti nuo 2010-04-22); Planuojamų pirkimų vertės 2010 metams orientacinis planas; 2009 m. birželio 19 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A-564 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-12-12 įsakymo Nr. A-1097 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“ pakeitimo“; 2008 m. gruodžio 12 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A- 1097 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-09-22 įsakymo Nr. A-789 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“ pakeitimo“; 2009 m. rugsėjo 10 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A- 756 „Dėl savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-06-19 įsakymo Nr. A-564 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“ pakeitimo“; 2008 m. rugsėjo 22 d. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. A- 789 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės viešųjų pirkimų“; Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės; Paraiška dėl prekių, paslaugų bei darbų viešojo pirkimo konkurso; Tiekėjų apklausos pažyma; Nešališkumo deklaracija; Konfidencialumo pasižadėjimas.

2. Imtis priemonių, kad Savivaldybės įstaigos, įmonės ir organizacijos, kurių steigėja yra Savivaldybės taryba, vykdytų Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-8 patvirtintame 2012-013 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatyta 5.2 priemonę, bei savo interneto tinklalapiuose visas viešųjų pirkimų sutartis bei Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytas ataskaitas skelbtų nepriklausomai nuo pirkimo būdo.

3. MOTYVUOTOS IŠVADOS

Išanalizavus Savivaldybės veiklą viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės srityse, galima teigti, kad minėtose Savivaldybės veiklos srityse yra korupcijos rizikos veiksnių, nes:

1. Esamas Savivaldybės Viešųjų pirkimų komisijos darbo organizavimo reglamentavimas nėra išsamus (motyvai išdėstyti skyriuje 2.*1. Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentavimas*).

2. Savivaldybės valstybės tarnautojų, dalyvaujančių viešuosiuose pirkimuose, pareigybių aprašymuose nėra atskiriamos viešųjų pirkimų inicijavimo ir pirkimo atlikimo funkcijos bei sudaromos sąlygos plačiai sprendimų priėmimo diskrecijai (motyvai išdėstyti skyriuje *2.2. Viešųjų pirkimų inicijavimo ir pirkimo vykdymo funkcijų atskyrimas valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose*).

3. Savivaldybėje egzistuoja antikorupciniu požiūriu ydinga praktika tapačių prekių, paslaugų ar darbų pirkimui organizuoti keliolika mažos vertės pirkimų (motyvai išdėstyti skyriuje *2.3. Apklausos (neskelbiamų derybų) būdu atliekami pirkimai*).

4. Savivaldybė neužtikrina pakankamos kontrolės viešojo pirkimo sutarties sudarymo etape (motyvai išdėstyti skyriuje *2.4. Viešojo pirkimo sutarties sudarymo etapas ir Viešojo pirkimo sutarčių turinys*).

5. Savivaldybėje nėra Viešojo pirkimo sutarčių sąlygų aprašymo sistemos, o sudarytų sutarčių sąlygos yra netikslios, neužtikrinančios šalių lygiateisiškumo principo (motyvai išdėstyti skyriuje 2.*5. Viešojo pirkimo sutarčių turinys*).

6. Savivaldybė neužtikrina pakankamos viešojo pirkimo sutarčių sąlygų keitimo procedūros kontrolės (motyvai išdėstyti skyriuje 2.*6. Viešojo pirkimo sutarčių sąlygų keitimo procedūra*).

7. Savivaldybėje nepakankamai užtikrinamas viešųjų pirkimų organizavimo ir atlikimo, viešųjų pirkimų sutarčių rengimo bei viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros funkcijų atskyrimas (motyvai išdėstyti skyriaus *2.7. Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra* poskyryje *2.7.1. Reglamentavimas*).

8. Savivaldybėje neužtikrinamas pakankamai efektyvus viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros kontrolės realus vykdymas (motyvai išdėstyti skyriaus *2.7. Viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra* poskyryje *2.7.2. Reglamentavimas*).

9. Savivaldybėje nesukurta efektyvi viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimo sistema (motyvai išdėstyti skyriuje *2.8. Viešojo pirkimo sutarčių rezultatų įvertinimas*).

10. Savivaldybė neužtikrina pakankamo viešųjų pirkimų procedūrų viešumo (motyvai išdėstyti skyriuje *2.9. Viešųjų pirkimų procedūrų viešumo užtikrinimas*).

4. PASIŪLYMAI

Siekiant sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybes Savivaldybės viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo kontrolės veiklos srityse, rekomenduotina:

1. Viešųjų pirkimų komisijos Darbo reglamente nustatyti, kad Komisijos pirmininku negali būti asmuo, jei daugiau kaip trečdalis Viešojo pirkimo komisijos narių struktūriškai jam pavaldūs (siekiant išvengti situacijos, kai Komisijos nariams gali būti daroma neteisėta įtaka) arba kad komisijoje negali būti daugiau kaip trečdalis Viešojo pirkimo komisijos narių struktūriškai pavaldžių Komisijos pirmininkui.

2. Parengti vieningą išorinių ekspertų atrankos tvarką, kurioje būtų reglamentuotos ekspertams privalomos kompetencijos, kvalifikacijos vertinimo rodikliai ir pan.

3. Komisijos nariams naudotis kviestinių ekspertų paslaugomis tais atvejais, kai kyla abejonių dėl viešojo pirkimo skaidrumo ar kai viešasis pirkimas sulaukia visuomenės susidomėjimo.

4. Atlikti Nešališkumo deklaracijos pakeitimus, kad ji savo turiniu atitiktų Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijų 2 priedą (Viešojo pirkimo komisijos pirmininko, nario ar eksperto nešališkumo deklaracija).

5. Didinant sprendimų priėmimo skaidrumą, numatyti, kad Nešališkumo deklaracijas ir Konfidencialumo pasižadėjimus privalo pasirašyti ir pirkimų iniciatorius, o Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles papildyti nuostata, kad pirkimo iniciatoriumi gali būti skiriamas tik nepriekaištingos reputacijos asmuo.

6. Viešųjų pirkimų komisijos Darbo reglamente nustatyti, kad nusišalinęs Komisijos pirmininkas, narys ar ekspertas privalo nedalyvauti Komisijos posėdyje, jei posėdžio metu nagrinėjamas klausimas, galintis sukelti viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktą.

7. Savivaldybės teisės aktuose tiksliai apibrėžti, kas priima sprendimą dėl pirkimų dalyvių pretenzijų.

8. Savivaldybės valstybės tarnautojų pareigybių aprašymuose atskirti viešųjų pirkimų inicijavimo funkcijas nuo pirkimų vykdymo funkcijų.

9. Mažinti apklausos (neskelbiamų derybų) būdu vykdomų viešųjų pirkimų skaičių, tapačių prekių, paslaugų ar darbų pirkimui organizuojant vieną (ar kelis) didesnės vertės pirkimą.

10. Nuo 2014 m. sausio 1 d. prekes, paslaugas ir darbus įsigyti iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitiks perkančiosios organizacijos poreikius ir perkančioji organizacija negalės jų atlikti efektyvesniu būdu racionaliai naudodama tam skirtas lėšas.

11. Į viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo etapą įtraukti Komisiją.

12. Paskirti asmenį, kuris viešųjų pirkimų srityje atliktų prevencinę kontrolę, arba šios asmens funkcijas paskirstyti keliems Savivaldybės valstybės tarnautojams, kurie nebūtų susiję su viešųjų pirkimų organizavimu ar vykdymu.

13. Sukurti viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujančių asmenų rotacijos (kaitos) sistemą.

14. Sukurti efektyvų viešojo pirkimo sutarčių sudarymo kontrolės mechanizmą, įgalinantį sudarant sutartis, pasirinkti viešojo pirkimo objektą labiausiai atitinkančią sutarties rūšį, o sutarčių sąlygas formuluoti aiškiai ir nedviprasmiškai, užtikrinanti maksimalų sutarties šalių lygiateisiškumą.

15. Atsižvelgiant į Organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų esmines nuostatas, nustatyti sutarčių sąlygų keitimo tvarką.

16. Atlikti Savivaldybės teisės aktų pakeitimus užtikrinant vykdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimą.

17. Svarstyti galimybę sutarčių vykdymo bei jo priežiūros reglamentavimą konsoliduoti viename teisės akte, atsižvelgiant į korupcijos rizikos analizės metu pateiktas išvadas ir rekomendacijas.

18. Svarstyti galimybę sutarčių vykdymo priežiūros funkciją priskirti tik pirkimų iniciatoriams.

19. Visas viešųjų pirkimų sutartis skelbti viešai Savivaldybės interneto tinklalapyje.

20. Užtikrinti realią viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros kontrolę.

21. Sukurti viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimo tvarką, susietą su gauto rezultato ir patirtų išlaidų santykiu, taip kad viešojo pirkimo sutarčių rezultatų vertinimas būtų atliekamas paskesniosios finansų kontrolės metu.

22. Savivaldybės interneto tinklalapyje nepriklausomai nuo pirkimo būdo viešai skelbti visas viešųjų pirkimų sutartis bei Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytas ataskaitas.

23. Imtis priemonių, kad Savivaldybės įstaigos, įmonės ir organizacijos, kurių steigėja yra Savivaldybės taryba, vykdytų Panevėžio rajono savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T-8 patvirtintame 2012-013 m. korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytą 5.2 priemonę, bei savo interneto tinklalapiuose visas viešųjų pirkimų sutartis bei Viešųjų pirkimų įstatymo 19 str. 9 dalyje nurodytas ataskaitas skelbtų nepriklausomai nuo pirkimo būdo.

Direktoriaus pavaduotojas Romas Zienka

Andrius Andrejus Fominas, tel. (8 706) 63 300, el. p. andrius.fominas@stt.lt
Rita Škutienė, tel. (8 41) 521 706, (8 686) 02494, el. p. rita.skutiene@stt.lt

Išvados dėl Panevėžio rajono savivaldybės
korupcijos rizikos analizės
1 priedas

ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ĮVERTINTI TEISĖS AKTAI IR DOKUMENTAI

1. Valstybės žiniose paskelbti bendrieji teisės aktai:

1) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Žin., 1996, Nr. 84-2000);

2) Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. 74-2262);

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 19 d. Nr. 50 nutarimas „Dėl centralizuotų viešųjų pirkimų vykdymo" (Žin., 2007, Nr. 9- 357; 2012, Nr. *128-6421*);

4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 14 d. Nr. 1333 nutarimas Nr. „Dėl viešųjų pirkimų vykdymo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos elektroniniu katalogu" (Žin., 2009, Nr. 127-5497);

5) Prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų sutarčių bendrųjų ir specialiųjų sąlygų rengimo rekomendacijos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2004 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1S-83 „Dėl prekių ir paslaugų viešųjų pirkimų sutarčių bendrųjų ir specialiųjų sąlygų rengimo rekomendacijų patvirtinimo" (Žin., 2005, Nr. 8-262);

6) Viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2006 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. 1S-4 „Dėl viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos ir viešųjų pirkimų ataskaitų formų patvirtinimo" (Žin., 2006, Nr. 9-344);

7) Viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1S-44 „Dėl viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2006 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. 1S-73 „Dėl viešojo pirkimo komisijos sudarymo ir jos veiklos organizavimo rekomendacijų patvirtinimo" pakeitimo" (Žin., 2011, Nr. 42-2030);

8) Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacija, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2009 m. gegužės 5 d. įsakymu nr. 1S-43 „Dėl viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygų keitimo rekomendacijų patvirtinimo" (Žin., 2009, Nr. 54-2151);

9) Perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijos, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 1S-174 „Dėl perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės rekomendacijų patvirtinimo" (Žin., 2011, Nr. 155-7382);

10) Perkančiųjų organizacijų supaprastintų viešųjų pirkimų pavyzdinės taisyklės, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1S-199 „Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2008 m. rugsėjo 12 d. įsakymo Nr. 1S-91 „Dėl viešųjų pirkimų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1, 2 ar 3 punktuose nurodytų perkančiųjų organizacijų supaprastintų viešųjų pirkimų pavyzdinių taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2012, Nr. 7-245);

11) Viešųjų pirkimų gairės perkančiosios organizacijos vadovui, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1S-204 „Dėl viešųjų pirkimų gairių perkančiosios organizacijos vadovui patvirtinimo“ (Žin., 2012, NR. 5-165);

12) Perkančiųjų organizacijų veiklos, susijusios su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymu, tikrinimų taisyklės, patvirtintos Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2013 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 1S-53 „Dėl perkančiųjų organizacijų veiklos, susijusios su viešųjų pirkimų procedūrų vykdymu, tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2013, Nr. 23-1158).

2. Savivaldybės pateikti dokumentai ir teisės aktai:

1) 2012 m. lapkričio 13 d. raštu Nr. (8.19)SD1-3042 pateikta Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Panevėžio rajono savivaldybės administracijos Ekonomikos ir turto valdymo skyriuje;

2) 2012 m. gruodžio 10 d. raštas Nr. (8.19)SD1-339 ir jo priedai;

3) 2013 m. spalio 3 d. raštas Nr. (8.19)SD1-2603 ir jo priedai;

4) Savivaldybės administracijos veiklos nuostatai, patvirtinti Savivaldybės tarybos 2009 m. gruodžio 3 d. sprendimu Nr. T- 284;

5) Savivaldybės tarybos 2012 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. T- 8 patvirtinta 2012-1013 m. korupcijos prevencijos programa ir korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas;

6) Savivaldybės Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamentas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830;

7) Savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. A-819, 2012 m. spalio 10 d. pakeitimu Nr. A-948, 2012 m. sausio 19 d. pakeitimu Nr. A 67;

8) Savivaldybės finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. A-874 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės administracijos finansų kontrolės taisyklių patvirtinimo“;

9) Savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašas, patvirtintos Savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 18 d. sprendimu Nr. T-207 „Dėl Panevėžio rajono savivaldybės vardu sudaromų sutarčių pasirašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

10) Savivaldybės pirkimų organizatorių sąrašas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. A-843, 2012 m. sausio 24 d. pakeitimu Nr. A-82, 2012 m. gegužės 14 d. pakeitimu Nr. A-447, 2012 m. rugsėjo 12 d. pakeitimu Nr. A-842, 2011 m. rugpjūčio 10 d. pakeitimu Nr. A-843, 2011 m. rugsėjo 7 d. pakeitimu Nr. A-900, 2011 m. spalio 3 d. pakeitimu Nr. A-1003, 2011 m. lapkričio 15 d. pakeitimu Nr. A-1142;

11) Socialinės paramos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. A- 45;

12) Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. T -56;

13) Ekonomikos ir turto valdymo skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A- 1145;

14) Ūkio tarnybos vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. A- 1169;

15) Finansų skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49;

16) Vietinio ūkio skyriaus vyriausiųjų specialistų pareigybės aprašymai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49;

17) Žemės ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49;

18) Žemės ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. A- 198;

19) Finansų skyriaus vyresniojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. A- 447;

20) Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. A- 598;

21) Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18d. įsakymu Nr. A- 49;

22) Mokesčių administravimo skyriaus vedėjo ir vyriausiųjų specialistų pareigybių aprašymai, patvirtinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. A- 366;

23) Savivaldybės pirkimų organizuotų 2012 metais apklausos būdu vykdytų pirkimų sutarčių sąrašas;

24) Savivaldybės pirkimų organizuotų 2012 metais vykdytų viešųjų pirkimų apklausos būdu pirkimų sąrašas;

25) 2012 metais paskelbtų Viešojo pirkimo komisijos vykdytų pirkimų sąrašas;

26) 2011 m. kovo 3 d. sutartis Nr. 140, sudaryta tarp Savivaldybės, Viešosios įstaigos Velžio komunalinis ūkis ir Akcinės bendrovės „PANEVĖŽIO STATYBOS TRESTAS“ ir su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai;

27) 2011 m. spalio 5 d. sutartis Nr. 673, sudaryta su Valstybe įmone „PANEVĖŽIO REGIONO KELIAI“ ir su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai;

28) 2011 m. vasario 25 d. sutartis Nr. 127, sudaryta tarp Savivaldybės, Viešosios įstaigos Velžio komunalinis ūkis, Uždarosios akcinės bendroves „Panevėžio melioracija“ ir Uždarosios akcinės bendroves „Nodama“ ir su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai;

29) 2012 m. balandžio 10 d. sutartis Nr. S1-252, Savivaldybės sudaryta su UAB „DORSIMUS“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

30) 2012 m. balandžio 17 d. sutartis Nr. S1-272, Savivaldybės sudaryta su Viešąja įstaiga „Vilniaus verslo konsultacinis centras“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

31) 2012 m. balandžio 24 d. sutartis Nr. S1-293, Savivaldybės sudaryta su Viešąja įstaiga „PANEVĖŽIO VERSLO KONSULTACINIS CENTRAS“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

32) 2012 m. balandžio 24 d. sutartis Nr. S1-293, Savivaldybės sudaryta su Viešąja įstaiga „PANEVĖŽIO VERSLO KONSULTACINIS CENTRAS“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

33) 2012 m. kovo 30 d. sutartis Nr. S1-240, Savivaldybės sudaryta Uždaroja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

34) 2012 m. liepos 19 d. sutartis Nr. S1-507, Savivaldybės sudaryta su Uždaroja akcine bendrove „Švaros komanda“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

35) 2012 m. liepos 25 d. sutartis Nr. S1-515, Savivaldybės sudaryta su A. Januškos firma „Hidroteras“ su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

36) 2012 m. spalio 11 d. sutartis Nr. S1-650, Savivaldybės sudaryta su Uždaroja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

37) 2012 m. spalio 11 d. sutartis Nr. S1-651, Savivaldybės sudaryta su Uždaroja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

38) 2012 m. spalio 11 d. sutartis Nr. S1-652, Savivaldybės sudaryta su Uždaroja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

39) 2012 m. spalio 11 d. sutartis Nr. S1-653, Savivaldybės sudaryta su Uždaraja akcine bendrove „PANEVĖŽIO MELIORACIJA“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros;

40) 2012 m. spalio 12 d. sutartis Nr. S1-718, Savivaldybės sudaryta su UAB „Infoterminalas“, su ja susiję viešojo pirkimo dokumentai ir PVM sąskaitos faktūros.

3. Kiti teisės aktai ir dokumentai:

1) 2012 m. vasario 29 d. Planuojamų pirkimų vertės 2012 metams (orentacinis planas) Nr. IVL – 12;

2) Savivaldybės Kontrolės ir audito tarnybos 2013 m. liepos 26 d. Apmokėjimo už suteiktas paslaugas UAB „Labbis“ patikrinimo ataskaita Nr. A-11.

Išvados dėl Panevėžio rajono savivaldybės
korupcijos rizikos analizės
2 priedas

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO IR ORGANIZAVIMO KONTROLĖS KRITERIJŲ ANALIZĖ

Eil. Nr.	KRITERIJAI	FAKTAI IR APLINKYBĖS
1.	Ar patvirtintos supaprastintų pirkimų taisyklės?	Panevėžio rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės patvirtintos 2011 m. liepos 29 d. Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-819, 2012 m. spalio 10 d. pakeitimu Nr. A-948, 2012 m. sausio 19 d. pakeitimu Nr. A-67.
2.	Ar per 3 darbo dienas nuo supaprastintų pirkimų taisyklių patvirtinimo, Viešųjų pirkimų įstatymo 86 straipsnio nustatyta tvarka, supaprastintų pirkimų taisyklės paskelbtos CVP IS ir perkančiosios organizacijos interneto svetainėje?	Panevėžio rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės (ir jų 2012-01-19, 2012-10-10 pakeitimai), paskelbtos http://www.panrs.lt/go.php/Veikla718897915353
3.	Ar sudaryta Viešojo pirkimo komisija?	Viešojo pirkimo komisija sudaryta vadovaujantis Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830.
4.	Ar nustatytos užduotys Viešojo pirkimo komisijai ir ar suteikti visi įgaliojimai toms užduotims atlikti?	Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamento, patvirtinto Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830, 4 p. apibrėžtos užduotys ir įgaliojimai.
5.	Ar Viešojo pirkimo komisijos funkcijos nustatytos Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamente?	Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamento, patvirtinto Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830, 6 p. nustatytos Viešojo pirkimo komisijos funkcijos.
6.	Ar patvirtintos standartinės dokumentų (nešališkumo deklaracijos, konfidencialumo pasižadėjimo, biudžetiniais metais reikalingų pirkti prekių, paslaugų ar darbų sąrašo ir kt.), susijusių su pirkimų vykdymu, formos?	Viešojo pirkimo komisijos darbo reglamento, patvirtinto Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830, 2-ame ir 3-iame prieduose patvirtintos nešališkumo deklaracijos, konfidencialumo pasižadėjimo formos.

Eil. Nr.	KRITERIJAI	FAKTAI IR APLINKYBĖS
7.	Ar paskirtas pirkimų organizatorius?	Pirkimų organizatorių sąrašas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. A-843, 2012m. sausio 24 d. pakeitimu Nr. A-82, 2012 m. gegužės 14 d. pakeitimu Nr. A-447, 2012 m. rugsėjo 12 d. pakeitimu Nr. A-842. 2011 m. rugpjūčio 10 d. pakeitimu Nr. A-843, 2011 m. rugsėjo 7 d. pakeitimu Nr. A-900, 2011m. spalio 3 d. pakeitimu Nr. -1003, 2011 m. lapkričio 15 d. pakeitimu Nr. A-1142.
8.	Ar Savivaldybėje paskirtas darbuotojas, atsakingas už pirkimų plano sudarymą ir jo paskelbimą?	Pagal Panevėžio rajono savivaldybės administracijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisykles, patvirtintas 2011 m. liepos 29 d. Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A-819, *Mokesčių administravimo skyrius iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 1 d. sudaro informacijos apie einamaisiais metais numatomus vykdyti pirkimus suvestinę. Informacijos suvestinėje nurodomos prekės, paslaugos ir darbai, kodai, planuojamos (turimos) lėšos, galimas pirkimo būdas, atsižvelgiant į pirkimo vertę, planuojama pirkimo atlikimo data. Informacijos suvestinė peržiūrima ir, esant reikalui, tikslinama.* *Mokesčių administravimo skyrius iki kalendorinių metų kovo 15 d. skelbia planuojamų vykdyti einamaisiais biudžetiniais metais viešųjų pirkimų planus, o šiuos planus patikslinus -nedelsdamas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau - CVP IS).*
9.	Ar paskirta pretenzijų nagrinėjimo komisija?	Panevėžio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A-830 Lorita Mykolaitienė, Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja, paskirta nagrinėti tiekėjų pretenzijas. Jos ligos, atostogų ar komandiruotės atveju nagrinėti tiekėjų pretenzijas paskirta Jūratė Adomavičienė, Centralizuoto vidaus audito skyriaus vyr. specialistė.
10.	Ar paskirtas Savivaldybės darbuotojas, turintis teisę CVP IS tvarkyti duomenis apie perkančiąją organizaciją ir jos	Pareigybių aprašymuose, pateiktuose Specialiųjų tyrimų tarnybai, nėra nurodytos šios funkcijos.

Eil. Nr.	KRITERIJAI	FAKTAI IR APLINKYBĖS
	darbuotojus (pirkimų specialistus, ekspertus ir kt.)?	
11.	Ar paskirtas už pirkimų vykdymą naudojantis CPO elektroniniu katalogu atsakingas asmuo?	Pareigybių aprašymuose, pateiktuose Specialiųjų tyrimų tarnybai, nėra nurodytos šios funkcijos.
12.	Ar paskirtas darbuotojas, kuriam viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra, atliekanti centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) funkcijas, suteikia prisijungimo duomenis prie elektroninio katalogo CPO.lt™ (toliau – CPO elektroninis katalogas)?	Pareigybių aprašymuose, pateiktuose Specialiųjų tyrimų tarnybai, nėra nurodytos šios funkcijos.
13.	Ar pirkimų proceso vykdymo ir kontrolės funkcijos atskirtos?	Remiantis Ūkio tarnybos vedėjo pareigybės aprašymu, patvirtintu Savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 lapkričio 21 d. įsakymu Nr. A- 1169, Žemės ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymu, patvirtintu Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49, Vietinio ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymu, patvirtintu Savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. A- 49, Vietinio ūkio skyriaus vedėjo pareigybės aprašymu, patvirtintu Savivaldybės administracijos direktoriaus 2012 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. A- 598, pirkimų proceso vykdymo ir kontrolės funkcijos neatskirtos.
14.	Ar paskirtas Savivaldybės darbuotojas ar struktūrinis padalinys, atsakingas už pirkimų organizavimo tvarkos nuo pirkimo planavimo iki pirkimo sutarties įvykdymo nustatymą perkančiojoje organizacijoje, perkančiosios organizacijos vidaus dokumentų, susijusių su pirkimais, įskaitant perkančiosios organizacijos supaprastintų pirkimų taisyklių, parengimą, derinimą ir perkančiosios organizacijos supaprastintų pirkimų taisyklių atveju – paskelbimą, taip pat kitų perkančiosios organizacijos dokumentų, privalomų skelbti Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka, paskelbimo priežiūrą?	Priklausomai nuo pirkimo vykdymo būdo, šios funkcijos priskirtos arba pirkimo iniciatoriui, arba organizatoriui. Savivaldybės supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklių 78 punkte nurodoma: „<..> *Pirkimo sutarties projektą rengia Pirkimo organizatorius, o kai pirkimo procedūrą vykdo Komisija - Pirkimo iniciatorius. Už pirkimo sutarties, kai pirkimą vykdė Komisija, vykdymo kontrolę atsakingas Pirkimo iniciatorius, o už pirkimo sutarties, kai pirkimą atliko Pirkimo organizatorius, vykdymo kontrolę – Pirkimo organizatorius.*“

Eil. Nr.	KRITERIJAI	FAKTAI IR APLINKYBĖS
15.	Ar vykdoma viešųjų pirkimų vidaus kontrolė, t. y. ar Savivaldybėje sukurta vidaus kontrolės sistemos dalis, kuria siekiama identifikuoti galimas klaidas ar pažeidimus bet kuriame pirkimų proceso etape, užkirsti jiems kelią ateityje bei užtikrinti su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą ir tinkamą perkančiosios organizacijos pirkimų vykdymą?	Galiojanti sistema nėra pakankama, nes neužtikrinama vykdymo ir kontrolės funkcijų atskirimas.
16.	Ar įdiegtos pirkimų vidaus kontrolės priemonės ir procedūros (patikros lapų pildymas, prevencinę kontrolę atliekančio asmens paskyrimas ir kt.)?	Priemonės ir procedūros nėra pakankamos (patikros lapai nepildomi, prevencinę kontrolę atliekantis asmuo nepaskirtas ir kt.).
17.	Ar yra paskirtas prevencinę pirkimų ir pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę atliekantis asmuo, t.y. ar Savivaldybėje paskirtas darbuotojas ar struktūrinis padalinys, perkančiosios organizacijos vadovo nustatyta tvarka vykdantis išankstinę pirkimo proceso procedūros stebėseną, patikrinimą ir suderinimą, taip pat prevencinę perkančiosios organizacijos sudarytų pirkimo sutarčių vykdymo kontrolę?	Savivaldybė 2013 m. spalio 6 d. raštu Nr. (8.31) SD1-2603 pateikė informaciją, kad Savivaldybės administracijoje nėra paskirto asmens, kuris viešųjų pirkimų srityje atliktų prevencinę kontrolę.

Išvados dėl Panevėžio rajono savivaldybės korupcijos rizikos analizės
3 priedas

PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS

Eilės Nr.	STT pasiūlymai ir rekomendacijos	Savivaldybės planuojamos įgyvendinti priemonės
Antikorupcinis atskirų veiklos sričių vertinimas		
	Išvadoje dėl korupcijos rizikos analizės nurodyti pasiūlymai, susiję su antikorupciniu atskirų Savivaldybės veiklos sričių vertinimu, taip pat pasiūlymai ir rekomendacijos dėl Savivaldybėje įgyvendinamų korupcijos prevencijos priemonių.	**Atsižvelgta** – detalizuoti, nurodyti kaip? **Atsižvelgta iš dalies** – detalizuoti, nurodyti kaip? Pagrįsti, kodėl atsižvelgta tik iš dalies? **Neatsižvelgta** – pagrįsti kodėl?